

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

توسّل (۹)

آثار توسّل

عنوان و نام پدیدآور: توسل [کتاب] / هیات تحریریه موسسه در راه حق.
مشخصات نشر: قم: موسسه در راه حق، ۱۳۹۸ -
مشخصات ظاهری: ۲۴ ص.

شابک: دوره ۳-۵۰-۵۵۱۵-۶۰۰-۹۷۸؛ ج ۱-۵-۲۷-۵۵۱۵-۶۰۰-۹۷۸؛ ج ۲-۴-۲۴-۵۵۱۵-۶۰۰-۹۷۸
ج ۳-۸-۴۲-۵۵۱۵-۶۰۰-۹۷۸؛ ج ۴-۵-۴۳-۵۵۱۵-۶۰۰-۹۷۸؛ ج ۵-۲-۴۴-۵۵۱۵-۶۰۰-۹۷۸
ج ۶-۹-۴۵-۵۵۱۵-۶۰۰-۹۷۸؛ ج ۷-۶-۴۶-۵۵۱۵-۶۰۰-۹۷۸؛ ج ۸-۳-۴۷-۵۵۱۵-۶۰۰-۹۷۸
ج ۹-۰-۴۸-۵۵۱۵-۶۰۰-۹۷۸؛ ج ۱۰-۷-۴۹-۵۵۱۵-۶۰۰-۹۷۸

وضعیت فهرست نویسی: فیبای مختصر

مندرجات: ۱. توسل چیست؟ و چرا؟- ج ۲. توسل در قرآن- ج ۳. پیامبر ﷺ و اهل بیت علیهم السلام-
ج ۴. توسل صحیح- ج ۵. راهها و کیفیت توسل- ج ۶. اهل سنت و توسل- ج ۷. وها بیت و
توسل- ج ۸. توسل، بررسی شبهات- ج ۹. آثار توسل- ج ۱۰. توسل در بیان و سیره علما

موضوع: توسل

شناسه افزوده: موسسه در راه حق، هیات تحریریه

رده بندی کنگره: ۱۳۹۴ ت/۹/۶/۲۲۲۶- BP - رده بندی دیویی: ۲۹۷/۴۶۸- شماره کتابشناسی ملی: ۳۸۸۱۳۷۳

نام جزوه: آثار توسل (توسل شماره ۹)

نویسنده: هیات تحریریه موسسه در راه حق

نوبت چاپ: اول / ۱۳۹۸ - شمارگان: ۲۰۰۰

شابک (توسل شماره ۹): ۹۷۸-۶۰۰-۵۵۱۵-۴۸-۰

شابک دوره: ۳-۵۰-۵۵۱۵-۶۰۰-۹۷۸

چاپخانه: سلمان فارسی - مشخصات ظاهری: ۲۴ صفحه

نشانی: قم، خیابان آیت الله مرعشی نجفی (ارم) کوچه ۲۰ - پلاک ۱۰

تلفن: ۲-۳۷۷۴۳۲۲۱ (۰۲۵) - www.darrahehaq.com

سامانه پیامکی پاسخ به سؤالات مذهبی: ۱۰۰۰۲۲۲۳۳۳

این جزوه رایگان است. لطفاً پس از مطالعه در اختیار دیگران قرار دهید تا از آن

بهره‌مند شوند.

فهرست مطالب

<u>صفحه</u>	<u>عنوان</u>
۳.....	ثمرات و آثار توسل.....
۴.....	تحول انسان و تقرب به خدا.....
۶.....	کسب مقامات دنیوی و اخروی.....
۹.....	شباهت زندگی متوسل به ائمه <small>عليهم السلام</small>
۱۰.....	تمرین دوری از گناه.....
۱۰.....	ایجاد دیوار محکم در برابر امیال شیطانی.....
۱۳.....	تاییدن نور هدایت بر دل.....
۱۴.....	رهایی از عذاب.....
۱۶.....	نجات از سختی‌های دنیا.....
۱۷.....	امدادهای الهی در زندگی بشر.....
۱۸.....	تقویت ایمان واراده.....
۲۰.....	تضمین سعادت.....

توسل (۹) / ب

سخن ناشر

با یاری خدای متعال و عنایت اولیای او توانستیم بار دیگر در خدمت فرهنگ نورانی اهل بیت نبوت (علیهم السلام) باشیم. امیدواریم این بار نیز با همکاری شما تجربه موفق گذشته را تکرار کنیم. جزوات مفید و مختصر را در اختیار علاقمندان قرار دهیم و در ارتقاء سطح عقیدتی جامعه ولایی تشیع قدمی کوچک برداریم.

در این روزگار پر سر و صدا آنچه خواهد ماند محتوای متکی بر عقاید حقه و مستند به منابع صحیحی است که بتوان در روز حساب از آن دفاع کرد و دیگر سر و صداها به تعبیر اهل روزگار

ج / آثار توّسل

مجازی و خیالی است، هرچند در روز واپسین باید به صورت حقیقی پاسخگو باشند. امیدواریم همه با درک شرایط به استحکام بنیان‌های عقیدتی همت بگماریم.

موسسه در راه حق

ثمرات و آثار توسل

در مباحث گذشته اشاره شد که برخی دین را از یک بُعد مورد توجه قرار می‌دهند و با انکار ابعاد دیگر هم دین‌داری خود را در معرض خطر قرار می‌دهند و پا در دایره نفاق و بدعت می‌گذارند، هم خود را از برکات و آثار تعالیم همه‌جانبه دین محروم می‌کنند. مسئله‌ای که امروز در برخورد با فرقه وهابی به وضوح برای هرکسی عیان است.

دعا و توسل که بُعدی از ابعاد دین‌داری است برکاتی تربیتی دارد که هم برای فرد و هم برای اجتماع رشد و نشاط را در پی خواهد داشت. در این مجموعه به بخشی از این آثار اشاره می‌شود:

تحول انسان و تقرب به خدا

قرآن کریم درباره منافقان می‌فرماید: وقتی به آنها گفته شد: بیاید پیامبر خدا برای شما طلب مغفرت کند صورتشان را برمی‌گردانند و ایشان مستکبران‌اند. وقتی انسان به پیامبر اکرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ و اهل بیت عَلَيْهِمُ السَّلَام که مقربان درگاه الهی هستند متوسل و متمسک می‌شود، استکبار از او رخت می‌بندد و به خدا نزدیک می‌گردد و این مقام تقرب، همان کمال و سعادت ابدی برای انسان است. برترین هدفی که هر انسانی به دنبال آن می‌گردد و با رسیدن به آن، به آرامش روحی می‌رسد، فقط مقام تقرب به خداوند است که با هیچ وسیله مادی مانند پول، جاه و مقام، خانه و ... این آرامش به دست نمی‌آید. تمسک به پیامبر گرامی اسلام و

توسل (۹) / ۵

امامان علیهم السلام جان و روح را آماده تقرّب به خدای متعال می‌سازد.

هرگاه انسان با ائمه اطهار علیهم السلام ارتباط برقرار سازد و روح او از جنبه روحانی در مسیر رشد قرار گیرد، بیشتر به ناتوانی خود و قدرت و عظمت پروردگار خویش پی می‌برد؛ چنانکه انبیا و اولیای الهی چون از عظمت پروردگار آگاهی داشتند، خشوع و خضوعشان در برابر خداوند از دیگر افراد بشر بیشتر بود. این اثر تربیتی توسل نصیب کسی می‌گردد که با معرفت دست توسل به ذیل عنایت اولیای الهی گشوده و به تدبّر در آن پردازد. هدف اصلی مؤمنان از دعا و توسل زیادشدن ایمان و تقوایشان است، چه اینکه حاجتشان امور دنیای ایشان را سامان دهد یا

حاجت‌های اخروی باشد، چه حاجتشان عطا شود یا نشود، چه زود باشد یا در آن تأخیر باشد. اینان از دعا و توسل همان اثری را احساس می‌کنند که از نماز و روزه و دیگر عبادات می‌یابند. از این جهت هیچ‌گاه به دعا و توسل در مشکلات بسنده نمی‌کنند، بلکه مأنوس با دعا و توسل‌اند و زندگی‌شان همواره طراوت همنشینی با اولیاء دین را دارد.

کسب مقامات دنیوی و اخروی

همه علماء و دانشمندان اسلام از طریق توسل به اولیاءالله به مقامات دنیوی و اخروی دست یافته‌اند. به‌طور نمونه سید بحرالعلوم در توسل و استشفاع به امام عصر «عجل الله تعالی فرجه الشریف» اصرار داشت و از این طریق باب‌های معارف و کمالات را بر روی خود

توسل (۹) / ۷

باز نموده بود. او در اثر توسل به امام زمانش به مقاماتی بلند دست می‌یابد که صاحب روضات الجنات می‌نویسد: «آن قدر کرامات باهره و آثار و آیات ظاهره از او به ظهور رسیده است که بر کسی پوشیده نیست».^۱

با توسل به معصومین علیهم‌السلام، عنایات و محبت خاص ایشان را به خود جلب کرده و از آنها رفع مشکلات مادی و معنوی را خواستاریم. چنانچه در دعای توسل می‌خوانیم: «اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ وَآتُوْجَّهُ إِلَيْكَ بِنَبِيِّكَ نَبِيِّ الرَّحْمَةِ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ» بارالها! من از تو درخواست می‌کنم و به وسیله پیامبر رحمت

۱. سید جعفر رفیعی، امام زمان (عج) و سید بحر العلوم، ص ۴۱.

محمد ﷺ به تو رو می‌کنم. در تمام قسمت‌های دعای توسل پس از آنکه از حضرات معصومین علیهم‌السلام به‌عنوان حجت خدا بر خلق تعبیر می‌شود، متوسل، آن امامان بر حق را در مسیر عرض حاجت به خدا به‌عنوان وسیله و شفیع و وجیه (آبرومند) در نزد خدا معرفی کرده و از آن حجج معصوم علیهم‌السلام استدعای شفاعت در پیشگاه خدا می‌نماید؛ تا آنکه در آخر دعا مجدداً عموم خاندان رسالت را مخاطب قرار داده و می‌گوید: «يَا سَادَتِي وَ مَوَالِيَّ إِنِّي تَوَجَّهْتُ بِكُمْ أَيْمَتِي وَ عُذَّتِي لِيَوْمِ فَقْرِي وَ حَاجَّتِي إِلَى اللَّهِ وَ تَوَسَّلْتُ بِكُمْ إِلَى اللَّهِ». ای آقایان من و ای صاحبان اختیار من! من به‌وسیله شما امامان و ذخیره‌ام برای روز نیاز و

توسل (۹) / ۹

احتیاجم به خود رو می‌کنم و به واسطه شما به سوی خدا
وسیله می‌جویم.

شباهت زندگی متوسل به ائمه علیهم‌السلام

توسل به اولیای خدا در روح و روان ما دگرگونی
ایجاد می‌کند و سبب می‌شود که انسان به آنچه مورد
احترام آنان است احترام بگذارد؛ حلال و حرام آنان
را حلال و حرام بشمارد و کاری کند که از جهتی یا
جهاتی شبیه آنان گردد. ابراز علاقه و توسل به عزیز
نزد خدا در عین حال مایه‌ی تجانس و شباهت
اخلاقی و عمل افراد می‌گردد. این جهت نیز در
استجاب دعا و نقش دارد.^۱

۱. جعفر سبحانی، توسل یا استمداد از ارواح مقدسه، ص ۱۱۲.

تمرین دوری از گناه

اگر انسان به کسی حاجت ببرد سعی می‌کند که با افکار و عقاید او، با رفتار و کردار و ظاهر و لباس مورد پسند او، گفتار مؤذبانه و درخور شأن او، و... مسانخت و تشابه ایجاد کند. حال اگر درخواست شونده از افرادی باشد که در کمال معرفت و عصمت و طهارت هستند، در این صورت آرام آرام به سوی ترک گناه و پارسایی سوق می‌یابد. پس اثر دیگر توسل به ائمه علیهم‌السلام و رزیدگی برای پاک شدن از گناهان است.

ایجاد دیوار محکم در برابر امیال شیطانی

یکی از فواید توسل و توجه به ائمه علیهم‌السلام پوشیدن زرهی محکم در برابر طغیان شهوات و امیال شیطانی

توسل (۹) / ۱۱

است. توجه به صالحان و در رأس آنها ائمه علیهم السلام شهوت و میل بشری را در مسیر تعدیل و تحقق منطقی و عقلانی قرار می‌دهد. آنگاه که دل سکون و ثبات یافت ارادتش به خدای سبحان و اولیای او، ارادتی محکم و دائمی می‌شود؛ در نتیجه تمایلات ناشایست حیوانی آرام آرام جاذبه‌اش را از دست می‌دهد. انسان با صبر و دست‌وپنجه نرم کردن با مشکلات خو می‌گیرد و گاهی امور جایز و مباح هم مورد طلب واقع نمی‌شود و از این رهگذر به درجه بالای ایمان می‌رسد.

در روایات آمده است که ابو بصیر نابینا بود و به امام باقر علیه السلام عرض حال کرد و درخواست کرد که امام علیه السلام چشم او را بینا فرماید. حضرت باقر علیه السلام به او

فرمود: نزدیک بیا و به صورت او دست مبارکش را
کشید (و بینا شد) و دشت و کوه و آسمان و زمین را
مشاهده کرد ولی به او فرمود:

آیا دوست داری این چنین بمانی و محاسبه
اعمالت با خدا باشد، یا همان طوری که بودی باشی و
بهشت برای تو باشد؟

ابو بصیر عرضه داشت: بهشت
دوست داشتنی تر برای من است.^۱

این مقام درگرو انس با خدای منان و اولیای او
و شیرینی یاد خدا و دعا و توسل است.

تاییدن نور هدایت بر دل

اگر انوار الهی بر دل ما انسان‌ها بتابد ما به راه راست هدایت می‌شویم. پیامبر و امامان علیهم‌السلام انوار الهی در روی زمین می‌باشند که به وسیله آنان مردم هدایت می‌شوند و از تاریکی‌های دنیا نجات می‌یابند. در زیارت جامعه کبیره آمده است:

«السَّلَامُ عَلَى أَيْمَةِ الْهُدَى وَ مَصَابِيحِ الدُّجَى وَ أَعْلَامِ الثَّقَى
وَ دَوَى الثُّهَى وَ أَوْلِي الْحِجَى وَ كَهْفِ الْوَرَى»؛

سلام بر پیشوایان هدایت و چراغ‌های تاریکی
امت و پرچم‌داران تقوی و صاحبان عقل کامل و پناه
مردم عالم.

امام باقر علیه‌السلام می‌فرماید:

نور امام در قلب مؤمنان از نور خورشید در روز درخشان‌تر است. بنده‌ای ما را دوست نمی‌دارد و امامت ما را نمی‌پذیرد مگر اینکه خدا قلبش را پاک می‌گرداند.^۱

رهایی و نجات از آتش عذاب

از مهم‌ترین آثار توسل به پیامبر و اهل بیت علیهم‌السلام می‌توان به رهایی و نجات از آتش و عذاب اشاره نمود.

در حدیث آمده است:

خداوند در قیامت به انسان گناه‌کاری که اهل بیت را واسطه نجاتش قرار می‌دهد، می‌فرماید: «آگاه باش به عزت و جلال خودم سوگند، اگر نبودند

توسل (۹) / ۱۵

آن کسانی که مرا به حقشان نزد من قسم دادی هرآینه
بر مدت ذلت و خواریت در آتش می‌افزودم؛ ولکن
بر خودم حتم کردم که هر بنده‌ای مرا به حق محمد و
اهل‌بیتش قسم داده و سعادت خویش را از من
بخواهد، او را بیامرزم و از گناهایی که بین من و
اوست درگذرم؛ و اینک تو را آمرزیدم و از گناهانت
درگذشتم». آنگاه او را به امر خداوند به بهشت
می‌برند.^۱

انس با توسل به اولیاء خدا در دنیا انسان را
موفق می‌کند که در صحنه محشر زبانش گویا به نام

۱. سید محمد ضیاء‌آبادی، توسل، ص ۵۳، به نقل از بحارالانوار،

آنان گردد و خدای متعال هم او را از عذاب نجات دهد.

نجات از سختی‌های دنیا

ائمہ علیہم السلام برای رهایی از بلایا به مردم سفارش نموده‌اند که به وسیله آنان از خداوند طلب کمک نماییم.

امام رضا علیه السلام فرمود:

زمانی که بر شما شدت و سختی نازل شد به وسیله ما از خداوند استعانت و کمک بخواهید که این قول خداوند است که می‌فرماید: ﴿وَلِلَّهِ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ فَادْعُوهُ بِهَا﴾: برای خدا نام‌های نیکویی هست پس به وسیله آن دعا کنید.^۱

توسل (۹) / ۱۷

روشن و مبرهن است که توسل و تمسک به شجره طیبه پیامبر ﷺ در این دنیا هم باعث خلاصی انسان از رنج و بیماری و سختی می‌گردد همان‌گونه که در قیامت انسان را از عذاب جهنم رهایی می‌بخشد.

امدادهای الهی در زندگی بشر

توسل به تعمیق نگرش و جهان‌بینی ما کمک می‌کند. یکی از تفاوت‌های تفکر الهی در این است که از نظر جهان‌بینی مادی عوامل مؤثر در اجل، روزی، سلامت، سعادت، خوشبختی و... منحصرأ مادی است. تنها عوامل مادی است که اجل را دور یا نزدیک می‌کند، زندگی را توسعه می‌دهد یا سخت می‌گرداند، سلامتی می‌آورد یا سلامتی را سلب می‌نماید، خوشبختی و

سعادت را تأمین یا نابود می‌سازد؛ اما از نظر جهان‌بینی الهی علل و عوامل دیگری وجود دارد که همدوش عوامل مادی در اینها مؤثرند. توسل می‌تواند در تک‌تک امور زندگی تأثیر داشته باشد و هم‌زمان نگاه ما را به‌اندازه تأثیر علل و اسباب واقعی کند و برداشت ما را اصلاح کند.

انسان به هر کار خیری می‌تواند توسل جسته و به‌وسیله آن به خدا تقرب پیدا کند و عنایت و توجه پروردگار را در اموری که دوست دارد به آن برسد جلب نماید.

تقویت ایمان و اراده

امام سجاد علیه السلام در دعا برای مرزداران می‌فرماید:
بارالها! بهشت را زینت آویز چشمانشان قرار ده و

توسل (۹) / ۱۹

برای دیدگان‌شان از آنچه در آن از خانه‌های جاودان و فرودگاه‌های بزرگواری و زنان زیبا چشم و زیبارو و نهرهای جاری از انواع نوشیدنی و ... تصویرسازی بفرما.

وقتی مؤمن با توسل فراهم شدن اسباب و وسائل کار را به چشم مشاهده کرد، یا افکار بلند و ترقی‌بخش به او الهام شد و یا به هر شکل دیگر اثر توسل را لمس کرد، ایمان و اراده‌اش در راه حق و حقیقت قوی‌تر می‌شود، چون دست عنایت پروردگار را در زندگی خود به عیان مشاهده کرده و برای او مسلم و مسجل گشته که به حال خود وا گذاشته نشده و پروردگار دو عالم است که او را دستگیری می‌کند و

از گمراهی و سرگردانی و از عجز و ضعف و ناتوانی نجات می‌دهد.

تضمین خوشبختی (عاقبت به خیری)

با توسل به امامان معصوم علیهم‌السلام و چنگ‌زدن به ریسمان الهی، چنانچه در حدیث ثقلین یاد شده‌اند و قبلاً از امام صادق علیه‌السلام نقل شد: «ماییم آن ریسمان خدا»، می‌توان سعادت و نجات از ضلالت را تضمین نمود.